

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Фіскальна політика держави є основним засобом державного впливу на економіку та суспільство. Її практичне застосування впливає на перетворення та зміни, що постійно відбуваються під час розвитку кожної країни. Вкрай важливим для будь-якої політики є визначення об'єктивно необхідної мети та цілей.

Оскільки фіскальна політика може проводитись лише державою (*fiscus* в перекладі з лат – казна держави) через її органи влади, то важливим є правильне визначення цілей фіскальної політики. Основним ж інструментами фіскальної політики в більшості країн світу виступають податки, видатки, трансферти та боргові фінанси. При використанні цих інструментів залежно від мети та цілей, які визначені як пріоритетні можливе їх різне поєднання. Але важливо серед усього різноманіття визначених цих цілей, виділити одну – пріоритетну, при досягненні якої вирішувались би додатково суміжні та похідні завдання. Логічно, що забезпечення сталого суспільного розвитку може і повинно бути однією із найважливіших та пріоритетних цілей фіскальної політики.

Сталий суспільний розвиток був визначений провідним загальносвітовим стратегічним напрямком наприкінці ХХ століття під час конференції Організації Об'єднаних Націй (ООН) і, в підсумку, став пріоритетом державної політики багатьох країн світу. Існує багато визначень сталого розвитку, проте найчастіше сталий розвиток (*sustainable development*) передбачає задоволення сучасних потреб людства, зберігаючи можливості задоволення потреб майбутніми поколіннями [1].

Виходячи із концепції сталого розвитку її складовими є економічна, соціальна та екологічна складова, що на нашу думку узгоджується з цілями ефективною для кожної країни фіскальної політики. Україна є учасником світових процесів, входить до Організації Об'єднаних Націй та інших міжнародних організацій і бере участь у вирішенні світових проблем. Але навіть без визнання ООН стратегії суспільного розвитку пріоритетною у розвитку людству, очевидно що концепція і базисні складові сталого розвитку мають бути пріоритетом для України.

У 1992 році на Конференції ООН було затверджено зазначені вище базисні складові сталого розвитку: економічну, екологічну і соціальну [2]. Очевидно, що за майже 30 років незалежності нашій країні так і не вдалось досягти суттєвого економічного і соціального поступу. Тому ключовим завданням фіскальної політики в нашій країні повинно бути реальне вирішення соціальних, економічних та екологічних проблем.

Виходячи із мети сталого суспільного розвитку, інструментарій фіскальної політики в Україні слід використовувати у напрямку максимального сприяння розвитку національного виробництва різних рівнів та забезпечувати при цьому збереження навколишнього природного середовища. Нехтування екологічною проблематикою призводить до появи і розвитку нових захворювань і в підсумку негативно впливає на соціальне становище в країні. Важливо боргові фінанси використовувати виключно для вирішення економічних питань. Податкове

регулювання має націлюватись на стимулювання пріоритетних для усього світу галузей, які в майбутнього приносили б доходи від збуту української продукції на світовому ринку. Потрібно також виключити можливість розпорошення фінансових ресурсів держави через надання не вигідних для розвитку економіки пільг. При усій важливості потреби гарантування державою соціальних виплат, резерви отримати від росту економіки чи запозичень слід інвестувати в розвиток тієї ж економіки. Фіскальне стимулювання економічного виробництва мультиплікативно вплине на суспільний розвиток. Іншим словами, наслідком пожевлення власного виробництва буде покращення соціальних стандартів за рахунок більшої фінансової платоспроможності українського бізнесу. Державі в такій ситуації потрібно буде лише слідкувати за захистом прав громадян країни.

Підсумовуючи, можна відзначити, що сталий суспільний розвиток, який був визнаний ООН пріоритетом XXI століття, сьогодні реалізовується економічно розвинутими країнами. Більшості країн, що розвиваються не вдається будувати свій розвиток на базисних складових сталого розвитку. Варто відзначити, що в Україні не є абсолютно складним досягнути результатів високорозвинутих країн з допомогою раціонального застосування інструментів фіскальної політики.

Література:

1. Sustainable development. International Institute for Sustainable Development. URL: <https://www.iisd.org/topic/sustainable-development>.

2. Purvis, B., Mao, Y. and Robinson, D. (2018) Three pillars of sustainability: in search of conceptual origins. Sustainability Science. URL: http://eprints.whiterose.ac.uk/136715/7/Purvis2018_Article_ThreePillarsOfSustainabilityIn.pdf.

Ольга ОЛЕНЮК

студентка факультету фінансів

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

к.е.н. ст. викладач кафедри фінансів ім. С.І. Юрія Петрушка О. В.

НЕДЕРЖАВНЕ ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Сьогодні, не зважаючи на значні законодавчі зміни, що проводяться у рамках пенсійної реформи в Україні, становлення системи недержавного пенсійного забезпечення знаходиться на початковій стадії свого розвитку та має свої переваги та недоліки, від оцінки яких залежить досягнення мети пенсійної реформи. Тому, вивчення іноземного досвіду діяльності недержавних пенсійних фондів (НПФ) має дуже велике теоретичне, методичне та практичне значення для ефективного функціонування пенсійної системи України в цілому.

Станом на 31.12.2017 р. в Державному реєстрі фінансових установ містилася інформація про 64 НПФ та 22 адміністратори НПФ, що функціонують на території України. Згідно з даними Державного реєстру фінансових установ НПФ зареєстровані у 8 регіонах України. Найбільша їх кількість зосереджена у м. Києві – 46, або 71,9% від загальної кількості зареєстрованих НПФ [1].